

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Vodní toky 2016

Aktivity k omezení následků sucha a nedostatku vody v ČR

***RNDr. PAVEL PUNČOCHÁŘ, CSc.,
SEKCE VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ***

Vodní toky 2016

Hlavní výstupy scénářů změny klimatu pro ČR (nárůst průměrné roční teploty + 1,5)

- ❖ celkový úhrn srážek se příliš nezmění
- ❖ dramaticky se změní jejich distribuce
v průběhu roku (i meziročně?!)
- ❖ „ZAPOMEŇTE NA PRŮMĚRY
– ROZHODNOU EXTRÉMY“ :
povodně a sucha
- ❖ změnit náhled na povodně – mají negativní
dopady → ale jsou vodním zdrojem pro
překlenutí sucha

Vodní toky 2016

- ❖ **Výrazná sucha v ČR – 2003, 2015**
- ❖ **Regionální sucha jsou častější**
- ❖ **Dle informací ČHMÚ lze zaznamenat sucha také v letech 2000, 2007, 2012, 2014 i 2016**

Výhled následků růstu teploty pro vodní zdroje

- ❖ **Změna klimatu přináší zvýšení průměrné roční teploty – což výrazně zvyšuje evapotranspiraci**
- ❖ **Při nárůstu průměrné roční teploty o + 1 st. C – evapotranspirace vzroste o 30 – 40%**
- ❖ **Pokud nárůst +2 až +4 st. C – nárůst o 100% !**
- ❖ **V r. 2015 chybělo ve srážkách na Moravě díky evapotranspiraci cca 200 – 300 mm srážek**

To se samozřejmě promítne do disponibility vodních zdrojů!

Vodní toky 2016

- **Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství směřují k naplňování dlouhodobé vize:**

„Vytvářet podmínky pro udržitelné hospodaření s omezeným vodním bohatstvím České republiky tak, aby byly sladěny požadavky na užívání dostatečných vodních zdrojů s požadavky ochrany vod a zároveň s realizací opatření na snížení škodlivých účinků vod vyvolaných hydrologickými extrémy – povodněmi a suchem.“

Vodní toky 2016

Strategie vodního hospodářství MZe k omezení následků hydrologických extrémů

Včasná adaptační opatření!

- I. protipovodňová prevence a efektivní opatření, stanovení rizik – I., II. a III. etapa programu (4,5 + 15 + 4,4 mld. Kč)**
- II. zajistit dostatečné vodní zdroje k překlenutí sucha – princip „poptávky“ – „Koncepce na ochranu před následky sucha“**

Vodní toky 2016

Ucelená rezortní strategie včetně vodního hospodářství do r. 2030

- ❖ **Východiska, vývoj vnějších podmínek stav sektoru (SWOT analýza)**
- ❖ **Strategické cíle a opatření**
  - ✓ **Zkvalitnění prevence před povodněmi**
  - ✓ **Zmírnění následků sucha v souvislosti se změnou klimatu**
  - ✓ **Udržitelná péče o vodní zdroje**
  - ✓ **Podpora a regulace VaK**
  - ✓ **Zlepšení stavu vodních ekosystémů prostřednictvím opatření v Plánech povodí**
  - ✓ **Zkvalitnění státní správy a „public relations“**

Vodní toky 2016

Meziresortní komise VODA - SUCHO

- založena ministry MZe a MŽP (2014)
- Cíl: Podklady pro vypracování „Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky“
- 20 členů, zapojeno 12 institucí, + poradní sbor
- Výstupem činnosti Komise byl materiál s názvem „Příprava realizace opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody“ schválený vládou ČR usnesením č. 620 ze 29. července 2015
- V I. pol. 2016 předložena vládě informace o plnění 50 úkolů, které jsou obsahem výstupu práce Komise
- Nyní je dokončována závěrečná informace o naplnění uvedených úkolů, mnohé z nich se odrážejí v Národním akčním plánu na omezení následků změny klimatu, který zpracovává MŽP a předloží rovněž do konce roku vládě

Vodní toky 2016

Jedním z úkolů byla aktualizace Generelu lokalit k akumulaci povrchových vod

- ❖ rozsáhlé diskuse s dotčenými obcemi, ochranou přírody, s podporou značné části sdělovacích prostředků a veřejnosti – vesměs negativní stanoviska
- z prověřovaných cca 400 lokalit v r. 2006 vybráno 186, diskuse s MŽP a ochranou přírody přijato jen 65 lokalit
- ❖ Diskuse k revizi a aktualizaci Generelu k navýšení počtu lokalit zařazením dříve vypuštěných:
  - revize 2015 – návrh rozšíření s.p. Povodí o 27 + 2 z KÚ
  - aktualizace 2016 po projednání s obcemi + 16
  - Protesty ochrany přírody a samospráv, zbylo 5 – 6 možností a zároveň narůstající kritika lokalit, které jsou v Generelu!

Proto upuštěno od změny!

Vodní toky 2016

NEČEKANÝ VÝVOJ NÁZORU??

Závěry jednání Evropského parlamentu o udržitelnosti hospodaření s vodou (Council of the EU, Brussels 17 October 2016 – 13342/16 – ENV 660, CLIMA 140, AGRI 553, IND 213, PROCIV 69, RELEX 845, MED 51, DEVGEN 223):

Sustainable Water Management

Čl. 6..... Vyzývá členské státy, aby hledaly vyváženou kombinaci zelené a technické infrastruktury pro dosahování požadavků legislativy EU ..... Uznává, že opatření technické infrastruktury mohou být potřebná pro omezení sucha a povodní.....

Název programu	Výše předpokládané podpory (mld. Kč) ^{xx)} dotace + vlastní zdroje		
	Etapa 1 2016 – 2021	Etapa 2 2022 – 2027	Etapa 3 2028 – 2033
Podpora retence vody v krajině včetně obnovy zaniklých rybníků a vodních nádrží	1,0 + 0,25		
Realizace vodního díla Skalička v povodí Bečvy	0,6		
Příprava a realizace přehradních nádrží v regionech postihovaných suchem a nedostatkem vodních zdrojů	0,4 + 0,05		
Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích	1,6 + 0,4		
Podpora výsadby melioračních a zpevňujících dřevin	1,5		
Program rozvoje závlahových zařízení	1,0 + 0,5		
Odstraňování sedimentů z přehradních nádrží, výstavba přehradních nádrží	1,5 + 0,3		
Program na podporu rekonstrukce, oprav a modernizace hlavních odvodňovacích zařízení	0,2 + 0,01		
Program pro podporu propojení vodohospodářských soustav k zabezpečení vodních zdrojů	0,5 + 0,1		
Podpora výstavby a technického zhodnocení infrastruktury vodovodů a kanalizací II	4,8 + 2,7		
Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách	0,1		
Program na vytvoření nástrojů pro zhodnocení technické, vodohospodářské a ekonomické efektivity opatření na ochranu před suchem a nedostatkem vody	0,4		
Předpoklad celkem	13,6 + 4,31	(13,2 + 4,3)	(13,2 + 4,3)

Vodní toky 2016

Soubor programů předložených MZe byl schválen usnesením vlády č. 479 ze 30. května 2016

MINISTERSTVO ZEMĚLSTVÍ

Vodní toky 2016

Podpora retence vody v krajině včetně obnovy zaniklých rybníků a vodních nádrží

1,0 + 0,25

Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích

1,6 + 0,4

Vodní toky 2016

**Příprava a realizace přehradních nádrží
v regionech postihovaných suchem
a nedostatkem vodních zdrojů**

0,4 + 0,05

Realizace vodního díla Skalička v povodí Bečvy

0,6

Vodní toky 2016

Odstraňování sedimentů z přehradních nádrží, výstavba přehradních nádrží

1,5 + 0,3

Program na podporu rekonstrukce, oprav a modernizace hlavních odvodňovacích zařízení

0,2 + 0,01

Vodní toky 2016

**Podpora výstavby a technického zhodnocení
infrastruktury vodovodů a kanalizací II**

4,8 + 2,7

**Program pro podporu propojení
vodohospodářských soustav k zabezpečení
vodních zdrojů**

0,5 + 0,1

Vodní toky 2016

Program rozvoje závlahových zařízení

1,0 + 0,5

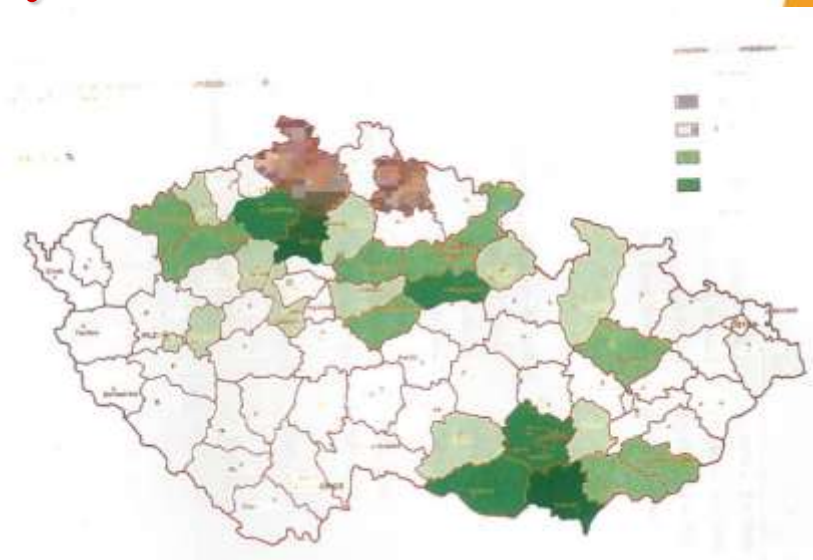
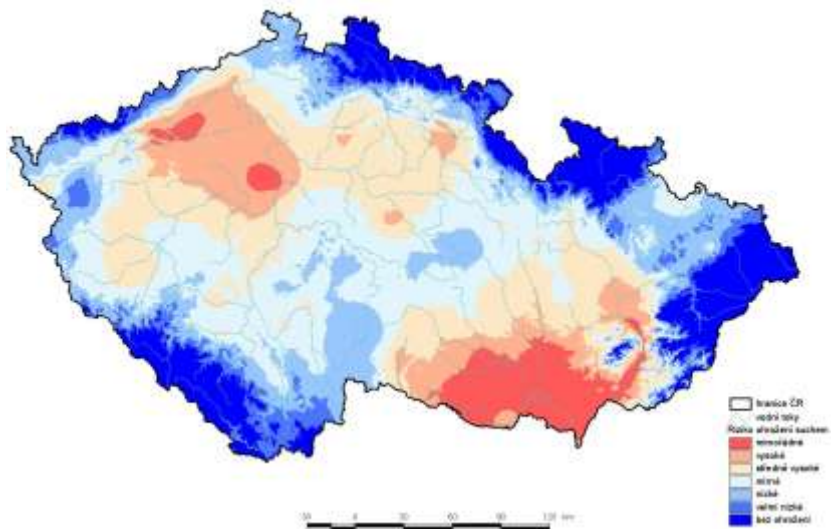
**Podpora vybudování kapkové závlahy
v ovocných sadech, chmelnících, vinicích
a ve školkách**

0,1

Vodní toky 2016

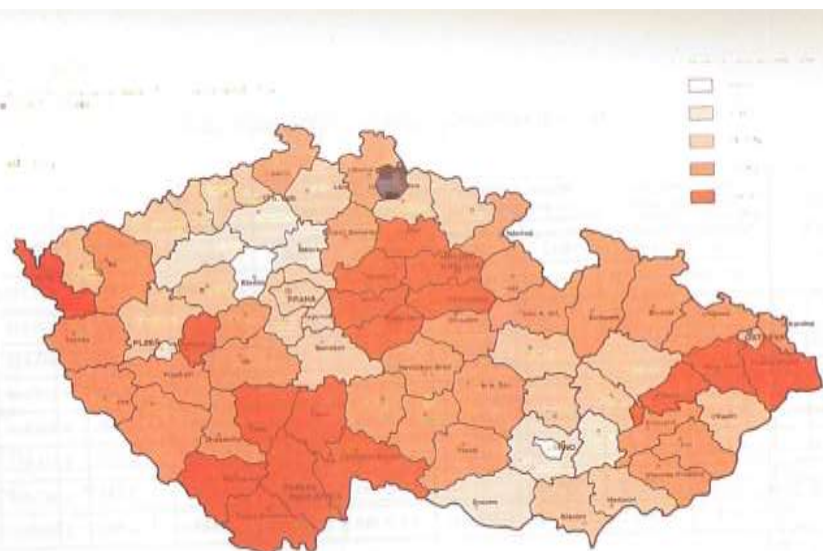
Zemědělské suchno na území ČR ve vegetačním období
(míra ohrožení na základě analýzy aktuální vlahové bilance za období 1961 - 2000)

**Zavlažováno (1993) 3,4% zem. půdy-
157 000 ha**

**V současnosti využito cca 50 %,
inventarizace nyní dokončována**

**Odvodňováno (1993) 25,3 % zem. půdy,
prověření stavu a úpravy melioračních
zařízení se rozběhnou od r. 2017**

Vodní toky 2016

SNAHA O ZAJIŠTĚNÍ ROZVOJE A UDRŽITELNOSTI ZÁVLAHOVÝCH SOUSTAV

- Udržet a zmodernizovat stávající soustavy
- Obnovit/rekonstruovat systémy, které existovaly a nebyly legislativně zrušeny a je o ně zájem
- Realizovat nové, moderní závlahové soustavy (úsporné – kapkové závlahy) –chmelnice, sady, vinohrady
- **Zajistit dostatečné vodní zdroje - s. p. Povodí**
- Založit „asociaci“ – „spolek“ uživatelů, provozovatelů, vlastníků závlah – ustanovení v I. kv. 2017
- Upravit podmínky pro rozhodování vodoprávních úřadů při omezení odběrů v posloupnost: vodárenství- závlahy – ostatní účely (obdoba v Nizozemí!)

Vodní toky 2016

**Vize využívání
závlah v
budoucnu po
dopadu změny
klimatu.....??**

Vodní toky 2016

Děkuji za pozornost !

pavel.puncochar@mze.cz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ